# GENERALINIO ADVOKATO JÁN MAZÁK IŠVADA,

pateikta 2009 m. gruodžio 3 d.[1]

## I — Įžanga

1. Nagrinėjamu apeliaciniu skundu Ralf Schräder prašo Teisingumo Teismo panaikinti 2008 m. lapkričio 19 d. Pirmosios instancijos teismo (septintosios kolegijos) Sprendimą *Schräder prieš Bendrijos augalų veislių tarnybą* (toliau – BAVT),[2] (toliau – skundžiamas sprendimas), kuriuo šis teismas atmetė R. Schräder ieškinį dėl 2006 m. gegužės 2 d. BAVT apeliacinės tarybos (toliau – Apeliacinė taryba) sprendimo (toliau – ginčijamas sprendimas) atmesti jo paraišką dėl augalų veislių teisinės apsaugos Bendrijoje pagal 1994 m. liepos 27 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2100/94 dėl augalų veislių teisinės apsaugos Bendrijoje[3] augalų veislei SUMCOL 01 (toliau – prašoma apsaugoti veislė).

2. Apeliaciniame skunde iš esmės keliamas klausimas, ar Pirmosios instancijos teismas teisingai patvirtino ginčijamą sprendimą, kuriame nustatyta, kad prašoma apsaugoti veislė aiškiai nesiskiria nuo kontrolinės veislės, kuri turi būti laikoma visuotinai žinoma.

## II — Teisinis kontekstas

3. Pagal Reglamento Nr. 2100/94 6 straipsnį augalų veislių teisinė apsauga Bendrijoje yra suteikiama veislėms, kurios yra išskirtinės, vienodos, stabilios ir naujos.

4. Pagal Reglamento Nr. 2100/94 7 straipsnį:

„1. Veislė yra laikoma išskirtine, jei ji tam tikru genotipu ar genotipų kombinacija savo požymiais aiškiai skiriasi nuo bet kurios kitos

1 — Originalo kalba: anglų.
2 — T-187/06, Rink. p. II-3151.
3 — OL L 227, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 3 sk., 16 t., p. 390.

iki paraiškos pateikimo datos, nustatomos pagal 51 straipsnį, visuotinai žinomos veislės.

2. Kitos veislės buvimas kiekvienu konkrečiu atveju laikomas visuotinai žinomu, jei iki paraiškos padavimo datos, nustatomos pagal 51 straipsnį:

a) ji buvo augalų veislių teisinės apsaugos objektas arba įrašyta į oficialų augalų veislių registrą Bendrijoje ar bet kurioje valstybėje, ar bet kurioje atitinkamus įgaliojimus turinčioje tarpvyriausybinėje organizacijoje;

b) dėl tos augalų veislės buvo paduota paraiška suteikti teisinę apsaugą ar veislę įrašyti į oficialų veislių registrą, jei ta paraiška tuo metu sudarė galimybes minėtai veislei suteikti teisinę apsaugą arba įrašyti į oficialų veislių registrą.

Įgyvendinimo taisyklės, nustatytos pagal 114 straipsnį, gali patikslinti atvejus kaip pavyzdžius, kurie yra laikomi visuotinai žinomais.“

5. Pagal Reglamento Nr. 2100/94 67 straipsnį dėl BAVT sprendimų, priimtų, be kita ko, pagal 61 ir 62 straipsnius, galima paduoti apeliaciją.

6. Pagal Reglamento Nr. 2100/94 70 straipsnį:

„1. Jei sprendimą parengęs (BAVT) padalinys mano, kad apeliacija yra priimtina ir pagrįsta, (BAVT) ištaiso sprendimą. Ši nuostata netaikoma, jei apeliacijos pateikėjui priešinasi kita apeliacinio proceso šalis.

2. Jei per mėnesį nuo motyvų pareiškimo gavimo sprendimas neištaisomas, dėl tos apeliacijos (BAVT) nedelsdama:

— nusprendžia, ar ji imsis veiksmų, vadovaudamasi 67 straipsnio 2 dalies antruoju sakiniu, ir

— pasiunčia apeliaciją apeliacinei tarybai.“

7. Dėl motyvų, kuriais grindžiami sprendimai, pareiškimo ir teisės būti išklausytam Reglamento Nr. 2100/94 75 straipsnyje nustatyta:

„Prie (BAVT) sprendimų pridedami motyvų, kuriais jie grindžiami, pareiškimai. Jie yra grindžiami tiktai tais motyvais ar įrodymais, dėl kurių procesinių veiksmų šalys turėjo galimybę žodžiu ar raštu pareikšti savo nuomonę“.

8. Pagal Reglamento Nr. 2100/94 76 straipsnį:

„Atlikdama jai pavestus procesinius veiksmus, (BAVT) tiria tik tuos faktus, kurie jai pačiai pateikiami ekspertizei pagal 54 ir 55 straipsnius. Ji nepaiso faktų ar įrodymų, kurie nebuvo (BAVT) pateikti per nustatytą laiką.“

9. 1995 m. gegužės 31 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 1239/95, nustatančio įgyvendinimo taisykles Tarybos reglamentui (EB) Nr. 2100/94 taikyti dėl Bendrijos augalų veislių tarnybos atliekamų procedūrų [4], 60, 61, 62 ir 63 straipsniuose įtvirtintos taisyklės, taikomos BAVT renkant įrodymus, skiriant ekspertus, taip pat įrodymų rinkimo išlaidoms ir žodinio nagrinėjimo ir įrodymų rinkimo protokolams.

## III — Faktinės aplinkybės

10. Skundžiamame sprendime buvo nurodytos tokios nagrinėjamo ginčo faktinės aplinkybės:

„10. 2001 m. liepos 7 d. ieškovas R. Schräder pagal Reglamentą Nr. 2100/94 BAVT pateikė paraišką dėl augalų veislių teisinės apsaugos Bendrijoje. Ši paraiška įregistruota numeriu 2001/0905.

11. Apsaugą prašyta suteikti augalų veislei SUMCOL 01 (toliau – prašoma

4 — OL L 121, p. 37; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 3 sk., 17 t., p. 327.

apsaugoti veislė), iš pradžių nurodant, kad ji priklauso *Colius canina*, *Katzenschreck* rūšiai. Vėliau šalys sutarė, kad ši veislė priklauso *Plectranthus ornatus* rūšiai.

12. Paraiškoje ieškovas nurodė, kad nuo 2001 m. sausio mėn. prašoma apsaugoti veisle, vadinamąja „Verpiss dich“, imta prekiauti Europos Sąjungos teritorijoje, bet ne už jos ribų. Ji gauta sukryžminus *Plectranthus ornatus* rūšies augalą su *Plectranthus ssp.* rūšies augalu (vokiečių kalba šis augalas vadinamas Pietų Amerikos „Buntnessel“).

13. 2001 m. liepos 1 d. BAVT įpareigojo *Bundessortenamt* (Federalinė augalų veislių tarnyba, Vokietija) atlikti techninę ekspertizę pagal Reglamento Nr. 2100/94 55 straipsnio 1 dalį.

14. Tiek iš bylos medžiagos, tiek iš ginčijamame sprendime pateiktų faktų ir ieškinyje išdėstytų faktinių aplinkybių, kurių BAVT neginčija, matyti, kad per pirmuosius ekspertizės metus ieškovo konkurentai pateikė prieštaravimų dėl prašomos apsaugos suteikimo. Šie konkurentai tvirtino, kad prašoma apsaugoti veislė yra ne nauja, o laukinė iš Pietų Afrikos Respublikos kilusi veislė, kuria šioje šalyje ir Vokietijoje prekiaujama jau daugelį metų.

15. Visų pirma prašoma įregistruoti veislė buvo lyginama su ieškovo konkurentės *Unger* įmonės pateikta kontroline veisle, kurią ji priskyrė „į *ornatus* panašiai“ *Plectranthus comosus* rūšiai. Paaiškėjo, kad šios dvi veislės aiškiai nesiskyrė. Tačiau *Unger* negalėjo pateikti jokio įrodymo, kad kontrolinė veislė jau buvo žinoma. 2002 m. lapkričio 28 d. *Bundessortenamt* pagal TNAVAS (Tarptautinė naujų augalų veislių apsaugos sąjunga) taisykles pateikė tarpinę ataskaitą, kurioje nurodė:

„<…> šiais metais SUMCOL 01 nesiskyrė nuo *Plectranthus ornatus* vadinamų *Unger* įmonės augalų. Tačiau H. Unger

negalėjo pateikti jokio įrodymo, kad augalais prekiaujama nuo 1998 metų. 2003 m. reikia atlikti naują ekspertizę.“

16. 2002 m. kovo 20 d. *Bundessortenamt* ekspertės H. Heine, atsakingos už techninę ekspertizę, vardu dr. A. Menne susisiekė su Kirstenbosch (Pietų Afrikos Respublika) botanikos sodo darbuotoju E. van Jaarsveld ir paprašė atsiųsti *Plectranthus comosus* arba *Plectranthus ornatus* rūšių, kurias numatė naudoti kaip kontrolines veisles, gyvašakių ar sėklų. Jo taip pat buvo pasiteirauta, ar Pietų Afrikos Respublikoje prekiaujama šių rūšių veislėmis.

17. 2002 m. kovo 25 d. atsakyme E. van Jaarsveld nurodė:

„Mūsų šalyje įprasta auginti *Plectranthus comosus* ir *P. ornatus* rūšis. Dabar *Plectranthus comosus* laikoma sparčiai plintančia piktžole ir medelynuose ja nebegalima prekiauti. Galima gauti įvairiaspalvių išvestinių veislių, kurios dažnai auginamos ir, manau, nėra draudžiama jas dauginti. Daugelyje medelynų *P. ornatus* rūšis yra auginama ir ja prekiaujama. Dabar ruduo, todėl pabandysiu gauti šių abiejų rūšių sėklų. Kadangi jos nėra būdingos mūsų regionui, Kirstenbosch mes jų neauginame, todėl pabandysiu gauti privačių asmenų soduose auginamų augalų sėklų.“

18. 2002 m. gegužės 15 d. laiške Wisley (Jungtinė Karalystė) *Royal Horticultural Society Garden* darbuotoja D. Miller H. Heine nurodė:

„Apgailestauju, bet mes neturime *Plectranthus* sėklų. Patariu Jums kreiptis į Kirstenbosch *Botanical Society of South Africa* arba į Keiptauno *Silverhill Seeds* (Pietų Afrikos Respublika).

Kalbant apie *C. Canina*, beveik esu tikra, kad tai – *Plectrantus ornatus* rūšis, anksčiau klaidingai vadinta *P. comosus*. Paėmiau persodinti kelis *C. canina* augalus ir jie daugiau ar mažiau panašūs į *P. ornatus*

rūšies augalus, kuriuos jau ilgą laiką auginu, bei į vieną augalą, kurį praėjusių metų pradžioje gavau iš sodo Didžiojoje Britanijoje ir kurį buvau prašoma identifikuoti."

19. Dėl H. Heine atsiųstos prašomos apsaugoti veislės nuotraukos 2002 m. spalio 16 d. laiške E. van Jaarsveld pateikė šią nuomonę:

„Jūsų nagrinėjamas augalas, be jokios abejonės, yra *P. ornatus Codd*. Labai gerai žinau šią rūšį. *P. comosus* yra didelis krūmas labai įvairiais tankiais lapais."

20. 2002 m. gruodžio 12 d. *Bundessortenamt* gavo E. van Jaarsveld išsiųstas gyvašakes, paimtas, kaip pats nurodė, iš jo privataus sodo. Kadangi kai kurios iš šių gyvašakių pervežamos greičiausiai dėl šalčio žuvo, tam, kad gautų papildomų gyvašakių, *Bundessortenamt* padaugino išlikusiąsias. Taip gauti augalai, atliekant 2003 m. ekspertizę, buvo auginami kartu su prašomos apsaugoti veislės SUMCOL 01 augalais. Baigiantis šiai ekspertizei paaiškėjo, kad prašoma apsaugoti veislė labai minimaliai skyrėsi nuo iš E. van Jaarsveld atsiųstų gyvašakių išaugintų augalų. 2003 m. rugpjūčio 19 d. elektroniniame laiške H. Heine nurodė, kad iš tikrųjų skirtumai „dideli", bet sunkiai matyti.

21. 2003 m. rugpjūčio 7 d. laišku BAVT pranešė ieškovui, kad, *Bundessortenamt* teigimu, „augalus sunku atskirti nuo Kirstenbosch botanikos sode augintų augalų". Faktiškai šalys neginčija, kad šie augalai paimti iš privataus E. van Jaarsveld sodo. Šiame laiške taip pat nurodyta, kad, H. Heine teigimu, apžiūrėdamas *Bundessortenamt* tyrimams naudojamą plotą, ieškovas nesugebėjo atpažinti savo SUMCOL 01 veislės.

22. 2003 m. rugsėjo mėn. ieškovas pateikė pastabas dėl techninės ekspertizės rezultatų. Remdamasis 2003 m. rugpjūčio 29 d.–rugsėjo 1 d. kelionės, per kurią atliko tyrimą Pietų Afrikos Respublikoje, rezultatais ir 2003 m. rugsėjo 15 d.

apsilankymo Meise (Belgija) botanikos sode rezultatais, jis tvirtino esąs įsitikinęs, kad iš E. van Jaarsveld sodo paimti ir palyginimui naudoti augalai priklausė ne kontrolinei, o pačiai SUMCOL 01 veislei. Be to, jis abejojo, kad kontrolinė veislė yra visuotinai žinoma.

23. 2003 m. gruodžio 9 d. pagal TNAVAS taisykles parengta galutinė *Bundessortenamt* ataskaita 2003 m. gruodžio 15 d. su BAVT lydraščiu buvo išsiųsta ieškovui, kad šis pateiktų pastabas. Šioje ataskaitoje daroma išvada, kad, palyginti su *Plectranthus ornatus* (E. van Jaarsveld) kontroline veisle iš Pietų Afrikos Respublikos, prašoma apsaugoti veislė neturi skiriamųjų požymių.

24. Pastabas dėl šios ataskaitos ieškovas pateikė 2004 m. vasario 3 dieną.

25. 2004 m. balandžio 19 d. Sprendimu R 446 (toliau – sprendimas atmesti paraišką), remdamasis tuo, kad SUMCOL 01 veislė neturi skiriamųjų požymių Reglamento Nr. 2100/94 7 straipsnio prasme, BAVT atmetė paraišką dėl teisinės apsaugos Bendrijoje.

26. Kalbant apie tai, ar kontrolinė veislė yra visuotinai žinoma, sprendime atmesti paraišką BAVT nurodė:

„Atliekant techninę ekspertizę pagal stebėtus požymius Sumcol 01 veislė aiškiai nesiskyrė nuo kontrolinių *Plectranthus ornatus* augalų iš Pietų Afrikos Respublikos, kurie paraiškos pateikimo dieną (2001 m. birželio 7 d.) buvo visuotinai žinomi.

<…>

E. van Jaarsveld nurodė, kad Kirstenbosch botanikos sode paprastai auginamos vietinės rūšys. *P. ornatus* nėra Pietų Afrikos Respublikai būdingas augalas, o tai paaiškina, kodėl ši rūšis neauginama botanikos sode. Tačiau (kontrolinė) veislė rinkoje egzistuoja ir ja prekiaujama sodininkystės parduotuvėse Pietų Afrikos Respublikoje, todėl ją galima rasti tokiuose privačiuose soduose, koks yra E. van Jaarsveld. Kadangi šia veisle

prekiaujama ir ją galima rasti privačiuose soduose, ji turi būti laikoma visuotinai žinoma.

(BAVT) neturi pagrindo abejoti dėl E. van Jaarsveld nurodytos augalų kilmės.“

27. 2004 m. birželio 11 d. ieškovas BAVT apeliacinei tarybai pateikė apeliaciją dėl sprendimo atmesti paraišką. Taip pat jis paprašė leisti susipažinti su procedūros dokumentais. Jo prašymas buvo patenkintas 2004 m. rugpjūčio 25 d., t. y. likus penkioms dienoms iki Reglamento Nr. 2100/94 69 straipsnyje numatyto keturių mėnesių termino, skirto apeliacijos motyvams pateikti, pabaigos. Tačiau ieškovas šį dokumentą pateikė 2004 m. rugpjūčio 30 dieną.

28. Sprendimas atmesti paraišką nenagrinėtas negalutinio peržiūrėjimo tvarka pagal Reglamento Nr. 2100/94 70 straipsnį per jame numatytą mėnesį nuo apeliacijos motyvų gavimo. Tačiau 2004 m. rugsėjo 30 d. laišku BAVT informavo ieškovą apie tą pačią dieną priimtą sprendimą šiuo klausimu dviem savaitėms „nukelti sprendimo priėmimą“, remdamasi tuo, kad atrodė naudinga atlikti naujus tyrimus.

29. 2004 m. spalio 8 d. E. van Jaarsveld pateikė BAVT šią patikslintą informaciją:

„*Plectranthus ornatus* aprašą pateikė dr. L. E. Codd knygoje „Plectranthus (*Labiataea*) and allied genera in southern Africa (Bothalia 11, 4: psl. 393–394, 1975)“. Aprašyme dr. L. E. Codd nurodo, kad „ji auga ant uolų, pusiau paūksmėje, 1 000–1 500 metrų aukštyje, nuo Etiopijos iki Tanzanijos. Ji auginama ir beveik aklimatizavosi Pietų Afrikos Respublikoje“. Taigi galiu pritarti dr. L. E. Codd ir patvirtinti, kad mūsų vietiniuose medelynuose šiuo augalu prekiaujama daugiau kaip 30 metų. Dar 1975 m. jis buvo plačiai auginamas ir parduodamas, tačiau vadintas *P. neochilus*. Šiandien *Plectranthus ornatus* galima rasti soduose visoje Pietų Afrikos Respublikoje ir jis paplitęs prekyboje sodų augalais.“

30. 2004 m. spalio 13 d. BAVT pateikė E. van Jaarsveld naujų klausimų dėl gyvašakių paėmimo vietos ir datos, galimybės jų nusipirkti įrodymų, alternatyvių įsigijimo šaltinių, galimos augalų europinės kilmės ir nuorodos į dr. L. E. Codd knygą.

31. 2004 m. spalio 15 d. E. van Jaarsveld pateikė šį atsakymą:

„Aptariami augalai nebuvo pirkti – tai paprasti ūgliai, kuriuos žmonės augina visame Keiptaune ir Pietų Afrikos Respublikoje (PAR). Augalai, kuriuos atsiunčiau, paimti iš mano privataus sodo (gyvenu ir dirbu Kirstenbosch botanikos sode); prieš keletą metų gavau gyvašakę (paplitusią prekyboje sodo augalais) iš draugo, gyvenančio Plumstead, sodo. Mes net auginome šią rūšį savo botanikos sode ir vadinome ją *P. neochilus*, tačiau sužinoję, kad tai – svetimšalė rūšis, ją išnaikinome iš Kirstenbosch botanikos sodo, nes auginame tik PAR augalus. Šių ūglių galima įsigyti medelynuose visoje PAR ir jais prekiaujama nuo 70-tųjų pradžios. Rūpinuosi *Plectr.* jau daugelį metų ir gerai pažįstu šiuos ūglius. Jie neauginami iš sėklų, todėl turi tą patį genotipą, vadinasi yra identiški.

Atsiųsiu Jums aktualių dr. L. E. Codd knygos puslapių kopijas.“

32. Remdamasi E. van Jaarsveld nuomone ir prašydama daugiau informacijos dėl *Plectranthus ornatus* rūšies paplitimo, BAVT taip pat kreipėsi į Pietų Afrikos Respublikos žemės ūkio ministeriją.

33. 2004 m. lapkričio 2 d. atsakyme šios ministerijos darbuotoja J. Sadie nurodė:

„Susisiekiau su kitu ekspertu dėl *Plectranthus* klausimo, dr. G. Brits, kuris taip pat yra selekcininkas.

Pirma, *Plectranthus* yra viena iš augalų genčių, kuri jau daugelį metų priklauso E. van Jaarsveld veiklos sričiai, todėl jis iš tikrųjų yra šios augalų genties ekspertas ir Jūs galite pasitikėti jo teikiama informacija.

1975 m. L. E. Codd knygoje „Plectranthus (*Labiataea*) and allied genera in southern Africa“ (Bothalia 11, 4, p. 371–442) *P. ornatus* apibūdintas kaip Pietų Afrikos Respublikoje auginamas ir beveik aklimatizavęsis augalas. Tai straipsnyje „The genus *Plectranthus* in South Africa: diagnostic characters and simple fields keys“, pasirodžiusiame 1999 m. rugsėjo mėn. Plantlife“ Nr. 22 (p. 8–15), patvirtina A. Hankey.

Antra, *Plectranthus ornatus* yra iš tropinės Afrikos (Tanzanija ir Kenija) kilusi augalų rūšis. Ši rūšis labai artima *P. neochilus* rūšiai iš Pietų Afrikos Respublikos, tik pastaroji ilgiau žydi, o *P. ornatus* lapo viršūnė yra apvalesnė. Atrodo, kad sodininkai šias dvi rūšis painioja. Kadangi daugelis sodininkų nėra kvalifikuoti botanikai, identifikuodami augalus jie pasikliauja kitų nuomone, ir tik retas iš jų gali įžvelgti subtilų skirtumą tarp tokių rūšių kaip šios.

Iš tikrųjų ši rūšis atkeliavo iš Afrikos, ir jeigu net iš privačių sodų paimtų augalų negalima atskirti nuo veislės, kurios atžvilgiu selekcininkas pateikė paraišką dėl teisinės apsaugos, tai reiškia, kad ši „veislė“ nėra išskirtinė.

*Pretoria Herbarium* yra 1960 m. sode surinktų ir sudžiovintų *P. ornatus* pavyzdžių. Patvirtinimą dėl sudžiovintų aklimatizuotų ir iš Pietų Afrikos Respublikos sodo paimtų augalų pavyzdžių galima rasti neseniai pasirodžiusioje dr. H. F. Glen knygoje „Cultivated Plants of southern Africa – names, common names, literature“ (2002, 326 p.).

<...> Galime nustatyti, kur *P. ornatus* auginama, bet tam reikės laiko. Tačiau galiu Jums rekomenduoti Port Elizabeth *Rodene Wholesale Nursery* sodininkus, kurie skundėsi dėl Jungtinėse Valstijose įregistruotos *P. neochilus*, nes iš paveikslėlių šios rūšies jie negali atskirti nuo įprastos *P. neochilus*, kurią augina beveik 15 metų.“

34. 2004 m. lapkričio 10 d. BAVT nusprendė neištaisyti pagal Reglamento Nr. 2100/94 70 straipsnyje numatytą negalutinio peržiūrėjimo tvarką sprendimo atmesti paraišką ir perdavė apeliaciją Apeliacinei tarybai. BAVT nurodė, kad svarbiausia buvo išsiaiškinti, ar, kaip teigė ieškovas, E. van Jaarsveld *Bundessortenamt* atsiųstos gyvašakės priklausė iš Vokietijos į Pietų Afrikos Respubliką eksportuotai SUMCOL 01 veislei. Remdamasi *Bundessortenamt* technine ekspertize, iš kurios paaiškėjo, kad prašoma apsaugoti ir kontrolinė veislės skyrėsi augalo aukščiu, lapo pločiu ir vainiklapio gyslos ilgiu, BAVT į šį klausimą atsakė neigiamai.

35. 2005 m. rugsėjo 8 d. raštu atsakydama į Apeliacinės tarybos užduotą klausimą BAVT pripažino, kad klimato ir vietos pasikeitimas galėjo padaryti įtaką augalams, todėl, kaip išaiškino *Bundessortenamt*, negalima visiškai atmesti galimybės, kad minimaliai besiskiriančios, kaip yra prašomos apsaugoti ir kontrolinės veislių atveju, veislės yra viena ir ta pati veislė.

36. Apeliacinėje taryboje šalys buvo išklausytos per 2005 m. rugsėjo 30 d. posėdį. Iš šio posėdžio protokolo matyti, kad H. Heine jame dalyvavo kaip BAVT atstovė. Ji, be kita ko, nurodė, kad iš šešių E. van Jaarsveld išsiųstų gyvašakių po pervežimo išliko tik keturios. Siekiant atmesti prielaidą, kad skirtumus tarp prašomos apsaugoti ir kontrolinės veislių lemia aplinkos veiksniai, pasirūpinta naujomis gyvašakėmis, kurios panaudotos kaip kontrolinė veislė. Kadangi tai buvo antros kartos gyvašakės, jos nuomone, konstatuotus skirtumus lėmė genotipai.

37. Iš posėdžio protokolo taip pat matyti, kad pasibaigus posėdžiui Apeliacinė taryba nebuvo visiškai įsitikinusi, jog kontrolinė veislė yra visuotinai žinoma. Neginčydama E. van Jaarsveld patikimumo ir techninės ekspertizės, ji manė, kad kai kurie jo teiginiai šiuo klausimu nebuvo pakankamai pagrįsti, todėl nusprendė, kad, remiantis Reglamento Nr. 2100/94 78 straipsnyje numatytomis tyrimo priemonėmis, vienas iš jos narių turi atlikti patikrinimą Pietų Afrikos Respublikoje.

<…>

39. 2005 m. gruodžio 27 d. Apeliacinė taryba nutartimi patvirtino aptariamą tyrimo priemonę. Ji nurodė, kad ši priemonė įgyvendinama, kai ieškovas sumoka 6 000 EUR išlaidų avansą pagal 1995 m. gegužės 31 d. Komisijos Reglamento (EB) Nr. 1239/95 <...> 62 straipsnį.

40. 2006 m. sausio 6 d. rašytiniame dokumente ieškovas tvirtino, kad neprivalėjo pateikti įrodymų, ir neprašė paskirtos tyrimo priemonės. Jis pabrėžė, kad skiriamuosius požymius Reglamento Nr. 2100/94 7 straipsnio prasme turi nustatyti BAVT. Todėl, jo teigimu, „informacijos rinkimo kelionė“ į Pietų Afrikos Respubliką gali būti numatyta tik pagal Reglamento Nr. 2100/94 76 straipsnį. Pagal šią nuostatą jis neturėjo mokėti išlaidų avanso.

41. 2006 m. gegužės 2 d. Sprendimu (byla A 003/2004, toliau – ginčijamas sprendimas) Apeliacinė taryba atmetė apeliaciją dėl sprendimo atmesti paraišką. Ji iš esmės nusprendė, kad pateikiant paraišką SUMCOL 01 veislės nebuvo įmanoma aiškiai atskirti nuo visuotinai žinomos kontrolinės veislės.

42. Dėl nutartimi nustatytos neįgyvendintos tyrimo priemonės minėto sprendimo 20 puslapyje Apeliacinė taryba nurodė:

„Taryba nepriėmė nutarties dėl tyrimo priemonės, susijusios su iš E. van Jaarsveld sodo paimtos kontrolinės veislės identifikavimu ir žinomumu, nes iš pradžių turėjusi dėl šių klausimų abejonių, galiausiai įsitikino, kad palyginimui naudota veislė buvo kontrolinė, o ne SUMCOL 01 veislė, ir paraiškos pateikimo dieną kontrolinė veislė buvo visuotinai žinoma.

Todėl tai, kad apeliaciją pateikęs asmuo nesumokėjo su tyrimo priemone susijusio išlaidų avanso, neturi lemiamos įtakos sprendimui nesiimti tyrimo priemonės.“

## IV — Procedūra Pirmosios instancijos teisme ir skundžiamas sprendimas

11. Ieškovas pateikė ieškinį, kurį Pirmosios instancijos teismo kanceliarija gavo 2006 m. liepos 18 d., dėl ginčijamo sprendimo

panaikinimo. Ieškinys iš esmės buvo grindžiamas aštuoniais teisiniais pagrindais, susijusiais su Reglamento Nr. 2100/94 pažeidimais, t. y. 62 straipsnio kartu su 7 straipsnio 1 ir 2 dalimis, 67 straipsnio 2 dalies, 70 straipsnio 2 dalies, 75 straipsnio ir „bendro draudimo teisinėje valstybėje priimti netikėtus sprendimus“, 76 straipsnio ir 88 straipsnio pažeidimais, taip pat su Reglamento Nr. 1239/95 60 straipsnio 1 dalies ir 62 straipsnio 1 dalies pažeidimais.

12. Skundžiamame sprendime Pirmosios instancijos teismas atmetė kiekvieną iš šių pagrindų kaip nepagrįstą arba netinkamą ir tuo remdamasis atmetė visą ieškinį kaip nepagrįstą bei nurodė R. Schräder padengti bylinėjimosi išlaidas.

**V — Šalių reikalavimai Teisingumo Teisme**

13. R. Schräder Teisingumo Teismo prašo:

— panaikinti 2008 m. lapkričio 19 d. Pirmosios instancijos teismo (septintosios kolegijos) sprendimą T-187/06,

— patenkinti apelianto reikalavimą, pateiktą byloje pirmojoje instancijoje, dėl 2006 m. gegužės 2 d. BAVT apeliacinės tarybos sprendimo (byla A 003/2004) panaikinimo.

Jeigu antrasis reikalavimas nebūtų patenkintas:

— grąžinti bylą Pirmosios instancijos teismui naujam sprendimui priimti,

— priteisti iš BAVT bylinėjimosi išlaidas, susijusias su nagrinėjamąja byla, byla Pirmosios instancijos teisme ir byla Apeliacinėje taryboje.

14. BAVT Teisingumo Teismo prašo:

— atmesti apeliacinį skundą,

— priteisti iš R. Schräder bylinėjimosi Pirmosios instancijos teisme ir Teisingumo Teisme išlaidas.

17. Antrasis pagrindas yra padalytas į penkias dalis ir susijęs su kitais Bendrijos teisės pažeidimais, akivaizdžiais prieštaravimais ir procesinėmis klaidomis, ypač tiek, kiek Pirmosios instancijos teismas tvirtino, kad sprendžiant, ar prašoma apsaugoti veislė yra visuotinai žinoma, galima atsižvelgti į augalų veislės išsamų aprašą mokslo literatūroje.

## VI — Apeliacinis skundas

A — *Pirminės pastabos*

18. BAVT laikosi nuomonės, kad teisiniai pagrindai, kuriais grindžiamas nagrinėjamasis apeliacinis skundas, turi būti pripažinti nepriimtinais, nes jie yra tiesiogiai nukreipti tik į Pirmosios instancijos teismo atliktą faktinių aplinkybių ir įrodymų vertinimą. Bet kuriuo atveju BAVT ginčija kiekvieną iš R. Schräder pateiktų argumentų ir teigia, kad teisiniai pagrindai turi būti atmesti kaip nepagrįsti.

15. Grįsdamas savo apeliacinį skundą R. Schräder nurodo du teisinius pagrindus, iš kurių kiekvienas padalytas į kelias atskiras dalis.

16. Pirmuoju pagrindu, kuris padalytas į šešias dalis, R. Schräder iš esmės teigia, kad nagrinėdamas ginčijamą sprendimą Pirmosios instancijos teismas padarė procedūrinių klaidų: R. Schräder tvirtinimams nustatė pernelyg didelius reikalavimus; priėjo prie viena kitai prieštaraujančių išvadų; pažeidė teisę būti išklausytam; padarė akivaizdžiai neteisingas išvadas dėl faktinių aplinkybių ir iškraipė faktines aplinkybes bei įrodymus.

19. Šiomis aplinkybėmis, kadangi šis apeliacinis skundas iš tiesų kelia klausimų dėl priimtinumo, nes abi bylos šalys pateikė nuomonę dėl teisminės kontrolės apimties bylose, susijusiose su augalų veislių teisine apsauga Bendrijoje pagal Reglamentą Nr. 2100/94, man atrodo esant reikalinga pateikti kelias bendras pastabas dėl Bendrijos teismų vaidmens tokiose bylose ir atitinkamos jų jurisdikcijos ribų.

20. Iš pradžių reikia pažymėti, kad BAVT sprendimams suteikti arba atsisakyti suteikti augalų veislių teisinę apsaugą Bendrijoje, neskaitant negalutinio peržiūrėjimo galimybės pačiame sprendimą parengusiame BVAT padalinyje, gali būti taikoma trijų pakopų kontrolės sistema, pagal kurią pirmąją, „vidinę“, apeliaciją nagrinėja Apeliacinė taryba. Kaip matyti iš Reglamento Nr. 2100/94 73 straipsnio 1 ir 2 dalies, po šios administracinės kontrolės procedūros galima teisminė kontrolė Pirmosios instancijos teisme, o pagal EB 225 straipsnį – apeliacija Teisingumo Teisme.

21. Šiuo požiūriu svarbu atsižvelgti į tai, kad kiekviename iš šių etapų kontrolės objektas yra skirtingas. Dėl Apeliacinės tarybos pažymėtina, jog iš Reglamento Nr. 2100/94 71 ir 72 straipsnių išplaukia, kad ji gali iš naujo išnagrinėti bylą ir priimti joje sprendimą, o tai darydama gali naudotis visais BAVT suteiktais įgaliojimais. Taigi ji turi teisę atlikti naują išsamų teisinį ir faktinį vertinimą neperžengiant apeliacijos ribų[5].

22. Pirmosios instancijos teismas turi peržiūrėti Apeliacinės tarybos sprendimo, dėl kurio pateiktas ieškinys, teisėtumą. Šis teismas nagrinėja, ar sprendimas nėra negaliojantis dėl Apeliacinei tarybai jį priimant[6] egzistavusių vieno iš Reglamento Nr. 2100/94 73 straipsnio 1 dalyje nurodytų pagrindų, t. y. kompetencijos trūkumo, esminio procedūrinio reikalavimo pažeidimo, Sutarties, šio reglamento ar su jų taikymu susijusios teisės normos pažeidimo arba piktnaudžiavimo įgaliojimais.

23. O pagal EB 225 straipsnį apeliacinio skundo Teisingumo Teisme dalykas yra Pirmosios instancijos teismo sprendimo teisėtumas. Atsižvelgiant į tai, nagrinėjamoje byloje Teisingumo Teismas neturi kompetencijos peržiūrėti Apeliacinės tarybos sprendimo, ką jau kalbėti apie patį pirmąjį BAVT sprendimą. Apeliacinis procesas taip pat nėra skirtas iš naujo peržiūrėti Pirmosios instancijos teisme pateiktą ieškinį. Iš tiesų pagal nusistovėjusią teismų praktiką apeliaciniame procese Teisingumo Teismas kompetentingas peržiūrėti tik Pirmosios instancijos teismo išvadas teisės klausimais dėl pastarajame teisme pateiktų teisinių pagrindų ir iš esmės neturi jokios kompetencijos dėl išvadų fakto klausimais[7].

5 — Šiuo požiūriu galima atrasti analogiją su kontrolės sistema pagal 1993 m. gruodžio 20 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 40/94 dėl Bendrijos prekių ženklo (OL L 11, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 17 sk., 1 t., p. 146): ypač žr. 2007 m. kovo 13 d. Sprendimą *VRDT prieš Kaul* (C-29/05 P, Rink. p. I-2213, 56 ir 57 punktai).

6 — Žr. Sprendimą *Kaul* (minėtas 5 išnašoje, 53 ir 54 punktai); taip pat žr. 2006 m. gegužės 11 d. Sprendimo *Sunrider prieš VRDT*, C-416/04 P, Rink. p. I-4237, 54 ir 55 punktus.

7 — Šiuo klausimu žr. 2008 m. vasario 21 d. Sprendimo *Komisija prieš Girardot*, C-348/06 P, Rink. p. I-833, 49 punktą ir 1994 m. birželio 1 d. Sprendimo *Komisija prieš Brazzelli Lualdi ir kt.*, C-136/92 P, Rink. p. I-1981, 59 punktą.

24. Be to, kaip Pirmosios instancijos teismas pažymėjo savo pirminėse pastabose skundžiamo sprendimo 59–62 punktuose, Bendrijos teismams, kontroliuojantiems Bendrijos institucijų administracinius aktus, taip pat taikomi tam tikri apribojimai tiek, kiek tai susiję su vykdytinos teisminės kontrolės „išsamumu“.

25. Šiuo požiūriu iš Teisingumo Teismo praktikos išplaukia, kad kai Bendrijos institucijos, vykdydamos savo funkcijas, turi atlikti sudėtingus techninio, mokslinio, ekonominio ar socialinio pobūdžio vertinimus, šioms institucijoms turi būti suteikta tam tikra diskrecija[8]. Iš teismų praktikos taip pat matyti, kad peržiūrėdamas tokiais vertinimais pagrįstus administracinius sprendimus Bendrijos teismas neturi pakeisti kompetentingos institucijos atlikto vertinimo savuoju. Todėl teisminė kontrolė tokiais klausimais turi apsiriboti patikrinimu, ar nagrinėjama priemonė nėra negaliojanti dėl akivaizdžios klaidos ar piktnaudžiavimo įgaliojimais arba ar atitinkama institucija akivaizdžiai neviršijo savo diskrecijos ribų[9]. Kaip Pirmosios instancijos teismas pažymėjo skundžiamo sprendimo 61 punkte, konkrečiai tokiais atvejais Bendrijos teismas turi patikrinti pateikiamų įrodymų faktinį teisingumą, jų patikimumą ir nuoseklumą, ir tai, ar šie įrodymai atspindi visus esminius duomenis, į kuriuos reikėjo atsižvelgti vertinant sudėtingą situaciją[10].

26. Mano nuomone, ši teismų praktika taip pat taikytina suteikiant augalų veislių teisinę apsaugą Bendrijoje, tačiau su sąlyga, kad administracinis sprendimas šioje srityje yra priimamas atlikus panašų sudėtingą vertinimą kaip minėtoje teismų praktikoje. Kaip Pirmosios instancijos teismas konstatavo skundžiamo sprendimo 63–66 punktuose, ši sąlyga, be jokios abejonės, yra įvykdyta, kai reikia vertinti augalų veislės skiriamuosius požymius pagal Reglamento Nr. 2100/94 7 straipsnio 1 dalyje nustatytus kriterijus.

8 — Šiuo klausimu, be kita ko, žr. 2000 m. gruodžio 14 d. Sprendimo *Italija prieš Komisiją*, C-99/99, Rink. p. I-11535, 26 punktą; 1998 m. lapkričio 19 d. Sprendimo *Jungtinė Karalystė prieš Tarybą*, C-150/94, Rink. p. I-7235, 49 punktą; 2002 m. kovo 12 d. Sprendimo *Omega Air*, C-27/00 ir C-122/00, Rink. p. I-2569, 65 punktą; 2004 m. spalio 12 d. Sprendimo *Nicoli prieš Eridania*, C-87/00, Rink. p. I-9357, 37 punktą; 2004 balandžio 29 d. Sprendimo *Italija prieš Komisiją*, C-372/97, Rink. p. I-3679, 83 punktą ir 1997 m. sausio 14 d. Sprendimo *Ispanija prieš Komisiją*, C-169/95, Rink. p. I-135, 34 punktą.

9 — Šiuo klausimu žr. 2001 m. balandžio 11 d. Teisingumo Teismo pirmininko nutarties *Komisija prieš Bruno Farmaceutici ir kt.*, C-474/00 P(R), Rink. p. I-2909, 90 punktą; 2007 m. gruodžio 18 d. Sprendimo *Cementbouw prieš Komisiją*, C-202/06 P, Rink. p. I-12129, 53 punktą ir 2009 m. liepos 2 d. Sprendimo *Bavaria ir Bavaria Italia*, C-343/07, Rink. p. I-5491, 82 punktą.

10 — Šiuo klausimu žr. 2007 m. lapkričio 22 d. Sprendimo *Ispanija prieš Komisiją („Lenzing“)*, C-525/04 P, Rink. p. I-9947, 57 punktą ir 2007 m. liepos 18 d. Sprendimo *Industrias Químicas del Vallés prieš Komisiją*, C-326/05 P, Rink. p. I-6557, 76 ir 77 punktus.

27. Todėl, kadangi teisinių pagrindų, kuriais remiasi R. Schräder, dalys iš dalies sutampa ir iš dalies kartojasi, reikėtų kartu išnagrinėti: i) pirmojo pagrindo pirmą ir antrą dalis; ir ii) šio pagrindo trečią, ketvirtą ir penktą dalis. Panašiai kartu bus nagrinėjamos antrojo teisinio pagrindo pirma, antra ir trečia dalys.

B — *Teisiniai pagrindai*

1. Pirmasis pagrindas

a) Pirmojo pagrindo pirma ir antra dalys susijusios su Pirmosios instancijos teismo išvadomis dėl to, ar kontrolinė veislė ir prašoma apsaugoti veislė iš tiesų yra ta pati veislė

i) Pagrindiniai argumentai

28. Savo pirmojo pagrindo pirma dalimi R. Schräder ginčija Pirmosios instancijos teismo išvadas skundžiamo sprendimo 76, 79 ir 131 punktuose, susijusias su H. Heine teiginiais dėl to, ar E. van Jaarsveld kontrolinė veislė iš tiesų yra identiška prašomai apsaugoti veislei SUMCOL 01. R. Schräder visų pirma teigia, jog Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 131 punkte klaidingai konstatavo, jog ieškovas nepateikė jokio įrodymo, kad pagrįstų teiginį, jog ginčijamame sprendime įtraukta ne visa H. Heine pateikta informacija. Antra, skundžiamo sprendimo 79 punkte minėtas 2005 m. rugsėjo 30 d. Apeliacinės tarybos posėdžio protokolas negali būti galutinis įrodymas dėl šiame posėdyje šalių pateiktų teiginių, nes šis protokolas buvo surašytas pažeidžiant Reglamento Nr. 1239/95 63 straipsnio 2 dalį. Trečia, tame pačiame skundžiamo sprendimo 79 punkte Pirmosios instancijos teismas tiek, kiek tai susiję su H. Heine elektroniniu laišku, rėmėsi įrodymais, kurių nebuvo bylos medžiagoje, ir taip iškraipė įrodymus, be to, savo išvadas grindė tik prielaidomis.

29. Pirmojo pagrindo antra dalis susijusi su procesinėmis klaidomis dėl Pirmosios instancijos teismo išvadų skundžiamo sprendimo 36, 71, 73, 74, 79 ir 131 punktuose, kad E. van Jaarsveld kontrolinė veislė ir prašoma apsaugoti veislė iš tiesų nėra identiškos. R. Schräder teigimu, Pirmosios

instancijos teismas skundžiamo sprendimo 73 punkte negalėjo pagrįstai konstatuoti, kad R. Schräder nurodytų bendrųjų veiksnių neužtenka, norint atmesti *Bundessortenamt* išvadą, kad pastebėti E. van Jaarsveld kontrolinės veislės ir prašomos apsaugoti veislės SUMCOL 01 skirtumai negali būti priskirti aplinkos veiksnių įtakai.

31. Antra, R. Schräder teigia, kad skundžiamo sprendimo 74 punkte prieidamas prie išvados, jog R. Schräder teiginiai buvo nepakankamai konkretūs, Pirmosios instancijos teismas iškraipė faktines aplinkybes ir įrodymus. Būtent Pirmosios instancijos teismas nepaisė komentarų, kuriuos R. Schräder pateikė Apeliacinės tarybos posėdyje apie 2003 m. lygintas veisles, o 2005 m. spalio 14 d. rašytinėse pastabose – apie konkrečius lygintų veislių skirtumus. Galiausiai, Pirmosios instancijos teismas nepaisė jo pasiūlymo ieškinio 43 punkte pateikti eksperto ataskaitą, kuri pagrįstų R. Schräder teiginį, kad šiuos skirtumus galima paaiškinti padauginus *Bundessortenamt* kontrolinę veislę.

30. Šiuo požiūriu R. Schräder visų pirma teigia, kad Pirmosios instancijos teismas jo tvirtinimams nustatė pernelyg didelius reikalavimus ir taip pažeidė įrodymams rinkti taikytinus principus. Būtent turint omenyje laiką, praėjusį nuo augalų ekspertizės, jis nebegalėjo pateikti tikslesnių įrodymų, paneigiančių H. Heine teiginius Apeliacinės tarybos posėdyje. Be to, R. Schräder nurodo, jog Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 130 punkte konstatavo, kad H. Heine posėdyje dalyvavo kaip bylos šalis, o ne kaip liudytoja ar ekspertė. Kadangi R. Schräder ginčijo H. Heine teiginius, Apeliacinė taryba ir Pirmosios instancijos teismas neturėjo teisės suteikti pirmenybę BAVT teiginiams, neatsižvelgdami į R. Schräder pasiūlytus įrodymus. Bendrai atmesdamas jo siūlymus surinkti įrodymus Pirmosios instancijos teismas pažeidė R. Schräder teisę būti išklausytam.

ii) Vertinimas

32. Iš karto norėčiau priminti nusistovėjusią teismų praktiką, pagal kurią tik Pirmosios instancijos teismas turi kompetenciją, pirma, konstatuoti faktus, išskyrus atvejus, kai jo konstatuotų aplinkybių neatitiktis tikrovei matyti iš jam pateiktos bylos medžiagos, ir, antra, įvertinti šiuos faktus. Pirmosios instancijos teismui konstatavus ar įvertinus faktus, pagal EB 225 straipsnį Teisingumo Teismas turi kompetenciją patikrinti Pirmosios instancijos teismo pateiktą teisinį šių

faktų ir jais remiantis padarytų teisinių išvadų įvertinimą[11].

33. Taigi Teisingumo Teismas neturi kompetencijos nei konstatuoti faktų, nei iš principo nagrinėti įrodymų, kuriuos Pirmosios instancijos teismas pripažino pagrįsdamas šiuos faktus. Jeigu šie įrodymai buvo gauti teisėtai, paisyta bendrųjų teisės principų ir procesinių normų, taikomų įrodinėjimo naštos paskirstymui ir įrodymų tyrimui, tik Pirmosios instancijos teismas gali nustatyti jam pateiktos medžiagos vertę. Taigi šis įvertinimas pats savaime, išskyrus šių įrodymų iškraipymo atvejus, nėra teisės klausimas ir todėl nepatenka į apeliacinio skundo pagrindu atliekamos Teisingumo Teismo kontrolės taikymo sritį[12].

34. Toliau būtina parodyti nagrinėjamų kaltinimų kontekstą skundžiamame sprendime.

35. Skundžiamo sprendimo dalyse, su kuriomis yra susiję šie kaltinimai, Pirmosios instancijos teismas kaip nepagrįstą atmetė šiam teismui pateikto pirmojo teisinio pagrindo pirmąją dalį, kuria R. Schräder tvirtino, kad BAVT ir Apeliacinė taryba neteisingai konstatavo, jog SUMCOL 01 veislė neturi skiriamųjų požymių Reglamento Nr. 2100/94 7 straipsnio 1 dalies prasme.

36. Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 73 punkte konstatavo, kad veiksnių, kuriuos nurodė R. Schräder, neužtenka, kad būtų nustatyta, jog *Bundessortenamt* ir vėliau BAVT bei jos Apeliacinė taryba šiuo požiūriu padarė akivaizdžią vertinimo klaidą, dėl kurios ginčijamas sprendimas galėtų būti panaikintas.

37. Apeliacinio skundo pirmojo pagrindo pirmosiomis dviem dalimis ši išvada iš esmės yra ginčijama dviem atžvilgiais: pirma, tiek, kiek tai susiję su Pirmosios instancijos teismo išvada skundžiamo sprendimo 74 punkte, kad R. Schräder nurodytų aplinkybių, susijusių su aplinkos veiksnių įtaka, nepakanka visiškai priešingai *Bundessortenamt* išvadai paneigti, ir, antra, tiek, kiek 77–79 punktuose Pirmosios instancijos teismas nepripažino R. Schräder argumentų dėl H. Heine teiginių

11 — Šiuo klausimu žr. ypač 2008 m. gruodžio 18 d. Sprendimo *Coop de France bétail et viande ir kt. prieš Komisiją*, C-101/07 P ir C-110/07 P, Rink. p. I-10193, 58 punktą; 2006 m. balandžio 6 d. Sprendimo *General Motors prieš Komisiją*, C-551/03 P, Rink. p. I-3173, 51 punktą ir 2008 m. gegužės 22 d. Sprendimo *Evonik Degussa prieš Komisiją*, C-266/06 P, 72 punktą.

12 — Šiuo klausimu žr. 11 išnašoje minėtus sprendimus *Coop de France bétail et viande ir kt. prieš Komisiją* (59 punktas); *General Motors prieš Komisiją* (52 punktas) ir *Evonik Degusia prieš Komisiją* (73 punktas).

Apeliacinės tarybos posėdyje ir elektroniame laiške BAVT.

38. Kadangi R. Schräder iš esmės siekia parodyti, kad Pirmosios instancijos teismas negalėjo pagrįstai konstatuoti, jog nurodytų faktų ir aplinkybių nepakanka paneigti išvadai, kurią padarė *Bundessortenamt* ir patvirtino Apeliacinė taryba, jis, nors formaliai nurodo teisės klaidas, tačiau faktiškai abejoja Pirmosios instancijos teismo faktinių aplinkybių vertinimu šiuo klausimu ir ginčija šioms faktinėms aplinkybėms suteiktą įrodomąją reikšmę.

39. Taigi atsižvelgiant į minėtą teismų praktiką[13] pirmojo apeliacinio skundo pagrindo pirma ir antra dalys turi būti pripažintos nepriimtinomis.

40. Kadangi R. Schräder nurodo, kad vertindamas argumentus dėl H. Heine teiginių ir dėl galimos aplinkos veiksnių įtakos kontrolinės veislės ir prašomos apsaugoti veislės skirtumams Pirmosios instancijos teismas iškraipė faktines aplinkybes ir įrodymus, pagal nusistovėjusią teismų praktiką Teisingumo Teismas nurodo, jog įrodymai iškraipomi tada, kai, nesant reikalo remtis naujais įrodymais, egzistuojančių įrodymų vertinimas yra akivaizdžiai klaidingas[14].

41. Tačiau teiginiai, pateikti pirmojo pagrindo pirmos ir antros dalių kontekste, apsiriboja Pirmosios instancijos teismo atlikto faktinių aplinkybių vertinimo ginčijimu įvairiais aspektais, būtent, kiek tai susiję su išvada skundžiamo sprendimo 74 punkte, – tokio vertinimo nepakankamumu. Nepaisant to, R. Schräder neįrodė, kaip Pirmosios instancijos teismas iškraipė įrodymus minėtos teismų praktikos prasme. Šiuo požiūriu reikėtų pažymėti, kad įrodymas, jog Pirmosios instancijos teismas galėjo ar, kaip mano R. Schräder, turėjo įrodymus įvertinti kitaip ir suteikti šioms faktinėms aplinkybėms kitokią reikšmę, nėra tas pat, kaip įrodyti, kad Pirmosios instancijos teismo atliktas šių faktinių aplinkybių ir įrodymų vertinimas buvo akivaizdžiai neteisingas.

13 — Žr. 32 ir 33 punktus.

14 — Šiuo klausimu žr., be kita ko, 2008 m. gegužės 8 d. Sprendimo *Eurohypo prieš VRDT*, C-304/06 P, Rink. p. I-3297, 34 punktą; 2007 m. sausio 18 d. Sprendimo *PKK ir KNK prieš Tarybą*, C-229/05 P, Rink. p. I-439, 37 punktą ir 10 išnašoje minėto Sprendimo *Industrias Químicas del Vallés prieš Komisiją* 60 punktą.

42. Be to, nelaikyčiau pagrįstais kaltinimų, kad nagrinėjamose skundžiamo sprendimo dalyse Pirmosios instancijos teismas pažeidė įrodinėjimo naštai paskirstyti ir įrodymams rinkti taikomas procesines normas.

43. Pirma, svarbu atsižvelgti į tai, kad Pirmosios instancijos teismas neturi atlikti išsamaus vertinimo, ar SUMCOL 01 veislė turi skiriamųjų požymių Reglamento Nr. 2100/94 7 straipsnio 1 dalies prasme. Šio teismo užduotis – išnagrinėti, ar atlikdama tokį vertinimą Apeliacinė taryba nepadarė akivaizdžios klaidos[15].

44. Antra, konkrečiai kalbant apie vertinimą, susijusį su H. Heine teiginiais, pažymėtina, jog net laikantis prielaidos, kad, kaip teigia R. Schräder, posėdžio protokolas nebuvo pateiktas šalių pritarimui, pažeidžiant Reglamento Nr. 1239/95 63 straipsnio 2 dalį, šios procedūrinės klaidos savaime dar nepakanka suabejoti Pirmosios instancijos teismo nuoroda į protokolą skundžiamo sprendimo 79 punkte. Be to, nuspręsti, ar ginčijamame sprendime įtraukta visa H. Heine pateikta informacija, turi ne Teisingumo Teismas apeliacinėje instancijoje, bet Pirmosios instancijos teismas, ir tai šis padarė skundžiamo sprendimo 131 punkte, kuriame, be jokios akivaizdžios vertinimo klaidos[16] konstatavo, jog minėta aplinkybė neįrodyta. Galiausiai, skundžiamo sprendimo 79 punkte Pirmosios instancijos teismas išdėstė, kodėl, jo nuomone, atliekant bendrą įrodymų vertinimą H. Heine teiginiui 2005 m. birželio 20 d. elektroniniame laiške nereikia skirti ypatingos reikšmės. Šitaip, naudodamasis savo išimtine kompetencija vertinti įrodymus jis nustatė šiam teiginiui teiktiną įrodomąją reikšmę, ir nėra įrodyta, kad tai darydamas Pirmosios instancijos teismas pažeidė įrodymams rinkti ir įrodinėjimo naštai paskirstyti taikomas procesines normas.

45. Mano nuomone, lygiai tas pats taikytina, kalbant apie: i) Pirmosios instancijos teismo atsižvelgimą į Apeliacinės tarybos posėdyje pateiktą H. Heine teiginį; ir ii) išvadą skundžiamo sprendimo 74 punkte. Konkrečiai kalbant apie pastarąjį aspektą, negalima sakyti, kad, kaip sprendimą aiškina R. Schräder, Pirmosios instancijos teismas jo tvirtinimams „nustatė pernelyg didelius reikalavimus“ arba „kaltino“ jį nepateikus tikslesnių įrodymų; iš

15 — Žr. šios išvados 25, 26 ir 36 punktus.

16 — Konkrečiai reikėtų pažymėti, kad ieškinio Pirmosios instancijos teismui 41 punkte R. Schräder pasiūlė apklausti H. Heine kaip liudytoją ir taip surinkti įrodymus ne dėl protokolo išsamumo, o dėl R. Schräder teiginių Apeliacinės tarybos posėdyje patvirtinimo.

tikrųjų nagrinėdamas, kokią reikšmę teikti šiems įrodymams, taigi, mano nuomone, be jokios procesinės klaidos, Pirmosios instancijos teismas paprasčiausia konstatavo, kad R. Schräder pateiktų paaiškinimų, liudijimų ir ekspertizės ataskaitų nepakanka *Bundessortenamt* išvadai paneigti.

46. Galiausiai, kadangi R. Schräder nuolat kartoja (abiejuose šio apeliacinio skundo pagrinduose) apie nepakankamą faktinių aplinkybių vertinimą ir skundžiasi, kad Pirmosios instancijos teismas atmetė jo siūlymus surinkti įrodymus, norėčiau pažymėti, kad pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką, kalbant apie Pirmosios instancijos teismo atliekamą bylos šalių pateiktų prašymų taikyti proceso organizavimo ar tyrimo priemones vertinimą, tik Pirmosios instancijos teismas gali spręsti dėl galimos būtinybės papildyti informaciją, kurią jis turi apie nagrinėjamas bylas. Pirmosios instancijos teismui pateiktų įrodymų pakankamumo klausimą vertina tik šis teismas, ir Teisingumo Teismas negali tikrinti tokio vertinimo apeliaciniame procese, išskyrus Pirmosios instancijos teismui pateiktų įrodymų iškraipymo atvejį ar kai iš bylos medžiagos matyti, kad šio teismo išvados iš esmės netikslios[17]. Kadangi nagrinėjamu atveju toks iškraipymas ar netikslumas nebuvo įrodytas[18], mano nuomone, kaltinimai, kad Pirmosios instancijos teismas nepaisė pasiūlymų surinkti įrodymus, turi būti atmesti.

47. Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, manau, kad pirmojo pagrindo pirma ir antra dalys turi būti atmestos.

b) Pirmojo pagrindo trečia, ketvirta ir penkta dalys, susijusios su padarytomis teisės klaidomis, vertinant E. van Jaarsveld pareiškimų patikimumą

i) Pagrindiniai argumentai

48. Pirmojo pagrindo trečia dalis yra susijusi su SUMCOL 01 veislės paplitimu Pietų Afrikos Respublikoje ir nukreipta prieš Pirmosios instancijos teismo išvadą skundžiamo sprendimo 82 punkte, jog „ieškovas tik nurodė, kad

17 — Šiuo klausimu žr. 2008 m. gruodžio 16 d. Sprendimo *Masdar prieš Komisiją*, C-47/07 P, Rink. p. I-9761, 99 punktą; 2001 m. liepos 10 d. Sprendimo *Ismeri Europa prieš Audito rūmus*, C-315/99 P, Rink. p. I-5281, 19 punktą ir 2008 m. rugsėjo 11 d. Sprendimo *Vokietija ir kt. prieš Kronofrance*, C-75/05 P ir C-80/05 P, Rink. p. I-6619, 78 punktą.

18 — Žr. šios išvados 41–45 punktus.

Kenijos įmonė *Florensis* 2001 m. pabaigoje turėjo nedidelį produktyvumo testui skirtų augalų vienetų skaičių, o 2002 m. pradžioje Pietų Afrikos Respublikos įmonė *Alba-Atlantis* užsiminė norinti gauti išimtinę licenciją platinti šią veislę Pietų Afrikos Respublikoje“. R. Schräder nuomone, šios išvados yra neteisingos, nes jis taip pat įrodė, kad prašomos apsaugoti veislės augalų Vokietijoje galima gauti iš Afrikos užsakant internetu. Be to, Pirmosios instancijos teismas nepaisė R. Schräder siūlymo surinkti įrodymus, kad E. van Jaarsveld privačiame sode augo prašomos apsaugoti veislės augalas, o ne Pietų Afrikos Respublikos sodininkystės parduotuvėse įprastai galimos įsigyti veislės pavyzdys. Be to, R. Schräder teigia, kad Pirmosios instancijos teismo vertinimas buvo nelogiškas ir iškraipė įrodymus tiek, kiek juo buvo patvirtinta Apeliacinės tarybos išvada, kad kontrolinę veislę buvo galima laisvai įsigyti Pietų Afrikos Respublikos sodininkystės parduotuvėse, nors R. Schräder tvirtino (ir šiuo klausimu niekas jam neprieštaravo), kad Pietų Afrikos Respublikos įmonė yra suinteresuota gauti išimtinę licenciją platinti šią veislę.

49. Pirmojo pagrindo ketvirta dalimi R. Schräder ginčija Pirmosios instancijos teismo vertinimą skundžiamo sprendimo 84, 93 ir 95 punktuose dėl E. van Jaarsveld kaip liudytojo eksperto registruojant SUMCOL 01 veislę patikimumo ir nešališkumo. Šiuo požiūriu Pirmosios instancijos teismas neatsižvelgė į kai kurias R. Schräder teiginių dalis ir nepaisė jo pasiūlymų surinkti įrodymus, jog iš tiesų E. van Jaarsveld buvo suinteresuotas, kad prašoma apsaugoti veislė nebūtų registruota.

50. Pirmojo pagrindo penkta dalis yra konkrečiai nukreipta į Pirmosios instancijos teismo išvadą skundžiamo sprendimo 85 punkte, kad R. Schräder nepateikė jokių įrodymų, kurie galėtų sukelti rimtų abejonių dėl E. van Jaarsveld teiginių patikimumo. R. Schräder teigia, kad Pirmosios instancijos teismas tinkamai neatsižvelgė į įvairius teiginius, jog E. van Jaarsveld patikimumas yra abejotinas.

ii) Vertinimas

51. Visų pirma kaltinimai, susiję su pirmojo pagrindo trečia, ketvirta ir penkta dalimis, yra iš esmės nukreipti prieš Pirmosios instancijos teismo motyvavimą, kuriuo vadovaudamasis skundžiamo sprendimo 81 punkte jis atmetė argumentus, kuriais R. Schräder siekė paneigti Apeliacinės tarybos teiginį, kad

praktiškai atmestina, jog SUMCOL 01 veislės augalai galėjo patekti į privatų E. van Jaarsveld sodą.

52. Vis dėlto skundžiamo sprendimo 86 ir 87 punktuose Pirmosios instancijos teismas paaiškino, kad net darant prielaidą, jog, kaip siekė parodyti R. Schräder, šis Apeliacinės tarybos teiginys yra klaidingas, tokia klaida nepaveiktų ginčijamo sprendimo teisėtumo, nes bet kuriuo atveju tariama galimybė neleidžia suabejoti techninės ekspertizės rezultatais paremtu BAVT vertinimu, kad SUMCOL 01 ir E. van Jaarsveld veislės yra dvi skirtingos veislės.

53. Todėl akivaizdu, kad kaltinimai, susiję su pirmojo pagrindo trečia, ketvirta ir penkta dalimis, yra nukreipti prieš skundžiamo sprendimo pagrindus, kuriuos Pirmosios instancijos teismas įtraukė vien dėl išsamumo. Kadangi net darant prielaidą, kad šie kaltinimai yra pagrįsti, jais remiantis negalima panaikinti šio sprendimo. Vadovaujantis nusistovėjusia teismų praktika jie turi būti atmesti kaip netinkami[19].

54. Vis dėlto, mano nuomone, bet kuriuo atveju šie kaltinimai turi būti laikomi nepriimtinais, nes jie konkrečiai susiję su Pirmosios instancijos teismo išvadomis, jog nėra įrodyta, kad bylai reikšmingu metu SUMCOL 01 veisle buvo prekiaujama Pietų Afrikos Respublikoje, ir su išvadomis, atmetančiomis kitus kaltinimus, kuriais ieškovas siekė įrodyti, kad E. van Jaarsveld teiginiai yra nepatikimi. Ginčydamas šiuos vertinimus R. Schräder akivaizdžiai abejoja Pirmosios instancijos teismo atliktu faktinių aplinkybių vertinimu ir reikalauja, kad dėl šių klausimų Teisingumo Teismas Pirmosios instancijos teismo vertinimą pakeistų savuoju[20].

55. Be to, nemanau, kad motyvuodamas skundžiamą sprendimą Pirmosios instancijos teismas būtų iškraipęs įrodymus arba grindęs savo išvadas nepakankamais įrodymais[21].

56. Todėl darytina išvada, kad pirmojo pagrindo trečia, ketvirta ir penkta dalys turi būti atmestos.

19 — Šiuo klausimu žr., be kita ko, 2007 m. balandžio 19 d. Sprendimo *VRDT prieš Celltech*, C-273/05 P, Rink. p. I-2883, 55 ir 56 punktus; 2003 m. gegužės 8 d. Sprendimo *T. Port prieš Komisiją*, C-122/01 P, Rink. p. I-4261, 17 punktą ir 1993 m. gruodžio 22 d. Sprendimo *Giorgio Pincherle prieš Komisiją*, C-244/91 P, Rink. p. I-6965, 31 punktą.

20 — Šiuo klausimu žr. šios išvados 33 ir 34 punktus ir juose nurodytą teismų praktiką.

21 — Šiuo klausimu taip pat remiuosi šios išvados 46 punktu ir jame nurodyta teismų praktika.

c) Pirmojo pagrindo šešta dalis, kuria tvirtinama, kad išvada, jog kontrolinė veislė gali būti laikoma visuotinai žinoma, yra klaidinga

i) Pagrindiniai argumentai

57. Pirmojo pagrindo šeštoje dalyje, susijusioje su skundžiamo sprendimo 90, 91, 68, 80 ir 96 punktais, R. Schräder iš esmės teigia, kad Pirmosios instancijos teismas padarė kelias teisės klaidas, nagrinėdamas klausimą, ar E. van Jaarsveld veislė gali būti teisingai laikoma visuotinai žinoma Reglamento Nr. 2100/94 7 straipsnio 2 dalies prasme. Šias klaidas lėmė tai, kad Pirmosios instancijos teismas nedarė skirtumo tarp „veislės“ ir „rūšies“ ir iš dalies šias sąvokas vartojo kaip sinonimus.

58. R. Schräder teigimu, visų pirma, Pirmosios instancijos teismas padarė klaidą ir iškraipė įrodymus, nes rėmėsi prielaida, kad Apeliacinė taryba, BAVT ir *Bundessortenamt* prilygino E. van Jaarsveld kontrolinę veislę dr. L. E. Codd aprašytajai „veislei“. Antra, skundžiamame sprendime yra prieštaravimų, nes 80 ir 96 punktuose sakoma, kad dr. L. E. Codd aprašė botaninę „rūšį“ *Plectranthus ornatus*, o šio sprendimo 91 punkte nurodyta *Plectranthus ornatus* „veislė“. Trečia, Pirmosios instancijos teismas praplėtė bylos dalyką, nors skundžiamo sprendimo 68 punkte ir konstatavo, kad šio teismo nagrinėjamoje byloje BAVT negali pirmą kartą remtis dr. L. E. Codd aprašytąja „veisle“, nes į šią veislę nebuvo atsižvelgta Apeliacinėje taryboje.

ii) Vertinimas

59. Panašu, kad pirmasis kaltinimas, pateiktas atsižvelgiant į pirmojo pagrindo šeštą dalį yra pagrįstas kiek ribotu skundžiamo sprendimo 91 punkto aiškinimu.

60. Nagrinėjamo skundžiamo sprendimo motyvuose Pirmosios instancijos teismas apsvarstė ieškinio pirmojo pagrindo antrą dalį, kurioje R. Schräder teigė, kad BAVT klaidingai nusprendė, jog kontrolinė veislė buvo visuotinai žinoma, ir ypač kad E. van Jaarsveld klysta teigdamas, jog aptariami augalai priklauso veislei, kurią jau daugelį metų galima įsigyti sodininkystės parduotuvėse Pietų Afrikos Respublikoje. Konkrečiai R. Schräder tvirtina, kad vienintelis iki šiol įrodytas dalykas

yra tas, jog egzistuoja atskiras augalas, augantis E. van Jaarsveld privačiame sode[22].

61. Atsakydamas į tai Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 91 punkte konstatavo, kad R. Schräder nenurodė konkrečių argumentų ir nepateikė įrodymų, pagrindžiančių ieškinio pagrindo antrą dalį, kuria, kaip ją apibendrino šis teismas, siekiama užginčyti „tokį Apeliacinės tarybos kontrolinės veislės, paimtos iš E. van Jaarsveld sodo, ir *Plectranthus ornatus* rūšies Pietų Afrikos Respublikos veislės, aprašytos aptariamuose mokslo leidiniuose ir nurodytos E. van Jaarsveld ir J. Sadie, palyginimą“. Pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad Apeliacinė taryba „pagrįstai darė šį palyginimą“, remdamasi įvairia E. van Jaarsveld informacija.

62. Taigi minėtoje ištraukoje buvo siekiama ne „veislę“ prilyginti „rūšiai“[23], o atmesti teiginį, kad augalas, atsiųstas kaip kontrolinė veislė, buvo atskiras augalas, augantis E. van Jaarsveld privačiame sode, taip pat patvirtinti Apeliacinės tarybos teiginį, pakartotą skundžiamo sprendimo 90 punkte, kad atsižvelgiant į įvairius veiksnius, pavyzdžiui, E. van Jaarsveld ir J. Sadie (iš Pietų Afrikos Respublikos žemės ūkio ministerijos) tvirtinimus bei dr. L. E. Codd aprašą, „buvo atsiųstos Pietų Afrikos Respublikoje auginamai *P. ornatus* rūšiai priklausančios gyvašakės“.

63. Todėl, mano nuomone, negalima teigti, kad Pirmosios instancijos teismas iškraipė ginčijamo sprendimo prasmę.

64. Antruoju kaltinimu teigiama, kad 80, 81 ir 91 punktai prieštarauja vienas kitam, nes juose tariamai painiojamos „veislės“ ir „rūšies“ sąvokos.

65. Šiuo požiūriu klausimas, ar Pirmosios instancijos teismo sprendimo motyvavimas yra prieštaringas, ar nepakankamas, yra teisės klausimas ir gali būti keliamas paduodant apeliacinį skundą[24].

22 — Žr. skundžiamo sprendimo 55 punktą.

23 — Reikia pažymėti, kad skundžiamo sprendimo 91 punkte Pirmosios instancijos teismas nurodo kontrolinės *veislės* ir *Plectranthus ornatus rūšies* Pietų Afrikos Respublikos *veislės* palyginimą.

24 — Šiuo klausimu žr., be kita ko, 2007 m. sausio 25 d. Sprendimo *Sumitomo Metal Industries ir Nippon Steel prieš Komisiją*, C-403/04 P ir C-405/04 P, Rink. p. I-729, 77 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką.

66. Vis dėlto, remiantis R. Schräder nurodytais skundžiamo sprendimo punktais, neatrodo, kad Pirmosios instancijos teismas tinkamai neatsižvelgė į sąvokų „veislė“ ir „rūšis“ skirtumus. Visiškai priešingai – skundžiamo sprendimo 80 punkte Pirmosios instancijos teismas pripažino, kad *Plectranthus ornatus* yra įvairias veisles apimanti rūšis, o 91 punkte šis teismas nurodė „*Plectranthus ornatus* rūšies Pietų Afrikos Respublikos veislę“.

67. Be to, kadangi R. Schräder tvirtina, kad Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 91 punkte neteisingai leido suprasti, jog dr. L. E. Codd mokslo leidiniuose aprašė *Plectranthus ornatus* veislę, o ne atitinkamą rūšį, reikėtų pažymėti, kad bet kuriuo atveju šiame kontekste nėra jokio prieštaravimo, nes kiekviena rūšis jau pati savaime egzistuoja tik skirtingų veislių pavidalu ir dėl šios priežasties išsamų augalų rūšies aprašą būtų nelengva atriboti nuo veislių, kurias ši rūšis apima.

68. Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, nemanau, kad Pirmosios instancijos teismas būtų neteisingai supratęs skirtumus tarp sąvokų „veislė“ ir „rūšis“ ir kad dėl to jo motyvavimas būtų prieštaringas arba paremtas klaidingomis išvadomis.

69. Galiausiai, kadangi panašu, jog su bylos dalyko išplėtimu susijęs trečiasis kaltinimas pagrįstas panašiu siauru skundžiamo sprendimo aiškinimu, jį taip pat reikia atmesti kaip nepagrįstą.

70. Todėl manau, kad pirmojo pagrindo šešta dalis turi būti atmesta.

71. Remiantis tuo, kas išdėstyta, darytina išvada, kad reikia atmesti visą apeliacinio skundo pirmąjį pagrindą.

2. Antrasis pagrindas

a) Antrojo pagrindo pirma, antra ir trečia dalys, kuriomis nurodoma, kad tiek, kiek skundžiamame sprendime patvirtinta, jog nustatant, ar kontrolinė veislė yra visuotinai žinoma, galima atsižvelgti į mokslo leidinius, šiame sprendime yra akivaizdžių prieštaravimų, klaidų, susijusių su įrodymų rinkimu, ir Bendrijos teisės pažeidimų

i) Pagrindiniai argumentai

72. Antrojo pagrindo pirmoje dalyje nurodyti skundžiamo sprendimo 96–100 punktai; ši dalis ir irgi yra susijusi su skirtumais tarp botaninės rūšies ir veislės. R. Schräder teigimu, kadangi Pirmosios instancijos teismas nepripažino, kad mokslo leidiniuose pateikti ne veislės, o botaninės rūšies aprašai, jo motyvavimas yra akivaizdžiai prieštaringas. Šiuo požiūriu jis teigia, jog skundžiamo sprendimo 80 ir 96 punktai rodo, kad Pirmosios instancijos teismas *Plectranthus ornatus* laiko rūšimi, apimančia įvairias veisles, o aprašus nagrinėjamuose mokslo leidiniuose, atitinkamai, – botaninės rūšies aprašais; o Pirmosios instancijos teismo cituojamame TNAVAS dokumente TG/1/3 nurodyti tik išsamūs augalų „veislės“ aprašai. Be to, Pirmosios instancijos teismo išvados skundžiamo sprendimo 80 punkte neatitinka jo vertinimo apimties, apibrėžtos šio sprendimo 66 punkte.

73. Antrojo pagrindo antra dalimi R. Schräder teigia, kad, kaip akivaizdu ir iš šio pagrindo pirmos dalies, BAVT, Apeliacinės tarybos ir Pirmosios instancijos teismo surinkti įrodymai yra akivaizdžiai ne visi, nes nebuvo atliktas mokslo leidiniuose aprašytų augalų požymių, į kuriuos atsižvelgta, ir prašomos apsaugoti veislės požymių palyginimas.

74. Antrojo pagrindo trečia dalimi R. Schräder teigia, kad, priešingai Pirmosios instancijos teismo išvadoms skundžiamo sprendimo 97–99 punktuose, augalo veislės smulkaus aprašo paskelbimas pagal Bendrijos teisę iš esmės nėra aplinkybė, į kurią gali būti atsižvelgiama nustatant, ar kontrolinė veislė yra visuotinai žinoma. Šiam teiginiui pagrįsti R. Schräder remiasi TNAVAS 1978 m. ir 1991 m. konvencijomis, Vokietijos teise ir patentų teise.

ii) Vertinimas

75. Antrojo pagrindo pirma, antra ir trečia dalimis, kaip ir pirmojo pagrindo šešta dalimi,

siekiama kvestionuoti išvadas, kuriomis remdamasis Pirmosios instancijos teismas patvirtino, kad Apeliacinė taryba turėjo teisę konstatuoti, jog kontrolinė veislė yra visuotinai žinoma.

76. Kadangi antrojo pagrindo pirma dalis sutampa su pirmojo pagrindo šešta dalimi, remsiuosi jau išdėstytomis savo pastabomis[25]. Konkrečiai kalbant, dėl skundžiamo sprendimo 98 punkto nurodyta tik tai, kad pagal TNAVAS dokumentą TG/1/3 smulkaus aprašo paskelbimas patenka į aplinkybių, į kurias reikia atsižvelgti nustatant žinomumą, sąrašą. Pirmosios instancijos teismas, pagrįsdamas Reglamento Nr. 2100/94 7 straipsnio 2 dalies aiškinimą, šį teiginį pateikė skundžiamo sprendimo 99 punkte, pagal kurį vadovaujantis šia nuostata galima atsižvelgti į smulkaus aprašo paskelbimą. Nors, kaip pažymėjo ir pats Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 97 punkte, pačiose TNAVAS gairėse kalbama apie augalo „veislės“ smulkaus aprašo paskelbimą, šios aplinkybės dar nepakanka norint nuspręsti, kad pripažindamas, jog Apeliacinė taryba gali atsižvelgti į nagrinėjamuose darbuose pateiktus smulkius aprašus, skundžiamas sprendimas yra akivaizdžiai prieštaringas.

25 — Žr. šios išvados 66 ir 67 punktus.

77. Kalbant apie antrojo pagrindo antrą dalį, reikėtų priminti, pirma, kad šiame apeliaciniame procese gali būti vertinamas ne proceso ar būtent įrodymų rinkimo BAVT ir Apeliacinėje taryboje teisėtumas, o proceso Pirmosios instancijos teisme teisėtumas.

78. Antra, sprendimo dalyje, prieš kurią yra nukreipti nagrinėjamieji kaltinimai, Pirmosios instancijos teismas tik nagrinėjo, ar Apeliacinė taryba, vertindama, ar kontrolinė veislė yra visuotinai žinoma, turėjo teisę atsižvelgti į aptariamus mokslo leidinius. Todėl negalima pagrįstai tvirtinti, kad Pirmosios instancijos teismas rėmėsi akivaizdžiai ne visais įrodymais, kadangi nebuvo atliktas augalų požymių, aprašytų mokslo leidiniuose, ir prašomos apsaugoti veislės požymių palyginimas.

79. Dėl antrojo pagrindo trečios dalies reikia pažymėti, kaip Pirmosios instancijos teismas teisingai konstatavo skundžiamo sprendimo 99 punkte, kad pagal Reglamento Nr. 2100/94 7 straipsnio 2 dalį kitos veislės buvimas „kiekvienu konkrečiu atveju“ laikomas visuotinai žinomu, tačiau ši nuostata

nenumato nei išsamaus aplinkybių, į kurias šiuo atžvilgiu galima atsižvelgti, sąrašo, nei kokių nors įrodymų rinkimą ribojančių taisyklių.

80. Be to, tai, kad, skirtingai nuo TNAVAS konvencijos 1978 m. redakcijos, šios konvencijos 1991 m. redakcijos, kuria R. Schräder remiasi šios teisinio pagrindo dalies atveju, 7 straipsnyje išsamūs aprašai mokslo leidiniuose tiesiogiai minimi kaip aplinkybės, į kurias galima atsižvelgti, dar nereiškia, kad pagal šią konvenciją ir netiesiogiai pagal Reglamento Nr. 2100/94 7 straipsnio 2 dalį būtų neleidžiama remtis tokiais įrodymais. Be to, palyginimas su Vokietijos teise ir patentų teise negali lemti šio reglamento aiškinimo.

81. Mano nuomone, iš tiesų nėra jokių įtikinamų priežasčių, pagrindžiančių bendrą draudimą Reglamento Nr. 2100/94 7 straipsnio 2 dalies tikslais atsižvelgti į mokslo leidinius. Kokiu mastu konkretus leidinys įrodo ar padeda įrodyti, jog tam tikra veislė yra visuotinai žinoma, – tai visai kitas klausimas, vertintinas kiekvienu konkrečiu atveju atskirai ir ypač atsižvelgiant į atitinkamo leidinio konkretų turinį.

82. Todėl, mano nuomone, Pirmosios instancijos teismas, nepadarydamas jokios teisės klaidos, galėjo konstatuoti, kad nagrinėdama, ar kontrolinė veislė yra visuotinai žinoma, Apeliacinė taryba turėjo teisę atsižvelgti į aptariamuose mokslo leidiniuose pateiktus išsamius aprašus.

83. Galiausiai, reikėtų pastebėti, kad bet kuriuo atveju šie leidiniai buvo tik viena iš aplinkybių, kurias Apeliacinė taryba apsvarstė prieš konstatuodama, kad E. van Jaarsveld kontrolinė veislė buvo visuotinai žinoma.

84. Todėl darytina išvada, kad antrojo pagrindo pirma, antra ir trečia dalys turi būti atmestos.

b) Antrojo pagrindo ketvirta dalis, kurioje nurodoma, kad Pirmosios instancijos teismas padarė klaidą dėl R. Schräder argumentų, susijusių su Reglamento Nr. 2100/94 62 straipsnio pažeidimu

i) Pagrindiniai argumentai

85. Antrojo pagrindo ketvirtoje dalyje R. Schräder tvirtina, kad Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 104 punkte klaidingai konstatavo, jog šio sprendimo 103 punkte minėtas R. Schräder teiginys, kad BAVT turėjo pripažinti SUMCOL 01 veislę aiškiai išsiskiriančia veisle, akivaizdžiai prieštarauja jo suformuluotam teiginiui, kad prašoma apsaugoti SUMCOL 01 veislė ir E. van Jaarsveld veislė yra ta pati. Tariamo prieštaravimo nėra, nes jeigu E. van Jaarsveld atsiųsti augalai priklausė SUMCOL 01 veislei (kaip tvirtina R. Schräder), nebuvo jokios „kontrolinės veislės“, nuo kurios SUMCOL 01 veislė aiškiai nesiskirtų.

ii) Vertinimas

86. Visų pirma norėčiau pažymėti, kad, kaip nurodyta skundžiamo sprendimo 103 punkte, Pirmosios instancijos teismui pateikto pirmojo ieškinio pagrindo trečios dalies kontekste R. Schräder tvirtino, jog BAVT turėjo nuspręsti, kad SUMCOL 01 veislė aiškiai skiriasi. Kadangi šio ieškinio pagrindo pirmoje dalyje R. Schräder siekė įrodyti, kad prašoma apsaugoti veislė ir E. van Jaarsveld atsiųsta veislė yra ta pati, Pirmosios instancijos teismas, šiuo aspektu nepadarydamas jokios teisės klaidos, galėjo skundžiamo sprendimo 104 punkte konstatuoti, kad šie du teiginiai vienas kitam akivaizdžiai prieštarauja.

87. Antra, kaip akivaizdu iš skundžiamo sprendimo 105 punkto, tai, kad su ieškinio pirmojo pagrindo trečia dalimi susiję R. Schräder argumentai buvo paremti klaidinga prielaida, bet kuriuo atveju matyti iš šio pagrindo dviejų pirmųjų dalių analizės.

88. Taigi kaltinimas, jog Pirmosios instancijos teismas klaidingai konstatavo, kad R. Schräder teiginiai vienas kitam prieštarauja, net jeigu ir būtų pagrįstas, negali būti tinkamas ir turėti įtakos sprendimo galiojimui.

89. Todėl antrojo pagrindo ketvirta dalis turi būti atmesta.

c) Antrojo pagrindo penkta dalis, kurioje nurodomos teisės klaidos vertinant H. Heine dalyvavimą Apeliacinės tarybos posėdyje

i) Pagrindiniai argumentai

90. Šioje antrojo pagrindo dalyje R. Schräder teigia, kad skundžiamo sprendimo 129–131 punktuose vertindamas H. Heine dalyvavimą Apeliacinės tarybos posėdyje Pirmosios instancijos teismas pažeidė Reglamento Nr. 1239/95 60 straipsnio 1 dalį ir 15 straipsnio 2 dalį. Visų pirma Pirmosios instancijos teismas neatsižvelgė į aplinkybę, kad pagal Reglamento Nr. 1239/95 60 straipsnio 1 dalį dėl šalies dalyvavimo posėdyje taip pat yra būtina skirti tyrimo priemonę. Taigi, net jeigu H. Heine dalyvavo kaip BAVT „agentė“, o ne kaip liudytoja ar ekspertė, ji turėjo būti formaliai šaukiama dalyvauti posėdyje. Antra, Pirmosios instancijos teismas klaidingai pažymėjo, kad H. Heine yra BAVT „atstovė“[26], nes tuo metu ji buvo *Bundessortenamt* darbuotoja. Trečia, nei BAVT, nei Apeliacinė taryba nepagrindė savo tvirtinimų, kad H. Heine galėjo teisėtai atlikti veiksmus BAVT vardu, atsižvelgiant į Reglamento Nr. 1239/95 15 straipsnio 2 dalies reikalavimus.

ii) Vertinimas

91. Visų pirma reikėtų paaiškinti, kad tiek, kiek tai susiję su R. Schräder kaltinimu, jog, priešingai nei Pirmosios instancijos teismas nurodė skundžiamo sprendimo 130 punkte, H. Heine buvo ne BAVT, o *Bundessortenamt* darbuotoja, panašu, kad ši kritika yra pagrįsta skundžiamo sprendimo versijos vokiečių kalba netikslumu. Tačiau remiantis tiek šio sprendimo versijomis prancūzų ir anglų kalbomis, tiek atitinkamos ištraukos aiškinimu, atsižvelgiant į jos kontekstą, akivaizdu, kad Pirmosios instancijos teismas faktiškai nurodo, kad H. Heine dalyvavo kaip BAVT „agentė“, taigi kaip šios tarnybos atstovė.

92. Antra, kadangi H. Heine posėdyje dalyvavo kaip BAVT, kuri pagal Reglamento

26 — Skundžiamo sprendimo versijoje vokiečių kalba „Bedienstete“, t. y. (viešojo sektoriaus) darbuotojas.

Nr. 2100/94 68 straipsnį yra apeliacinio proceso šalis, atstovė, o tai reiškia, kad pati H. Heine nebuvo šalis ir juo labiau liudytoja ar ekspertė, Pirmosios instancijos teismas nepažeidė Reglamento Nr. 1239/95 60 straipsnio 1 dalies, skundžiamo sprendimo 130 punkte patvirtinęs, kad tam, jog H. Heine dalyvautų posėdyje, nereikėjo skirti tyrimo priemonės šios nuostatos prasme.

93. Trečia, atsižvelgdamas į tai Pirmosios instancijos teismas pažymėjo, kad BAVT turėjo teisę nurodyti, jog pagal Reglamento Nr. 1239/95 15 straipsnio 2 dalį veiksmai, kuriuos pagal tarp BAVT ir *Bundessortenamt* sudarytą susitarimą dėl techninės ekspertizės atlieka H. Heine, laikomi BAVT veiksmais, kuriais galima remtis prieš trečiuosius asmenis.

94. R. Schräder nepagrindė savo kaltinimo, kad Pirmosios instancijos teismas padarė teisės klaidą šios išvados atveju arba taikydamas Reglamento Nr. 1239/95 15 straipsnio 2 dalį, ir apsiribojo tvirtinimais, jog nei BAVT, nei Apeliacinė taryba neįrodė, kad buvo įvykdyti su teisėtu H. Heine atstovavimu BAVT susiję reikalavimai.

95. Vadinasi, antrojo pagrindo penkta dalis yra nepagrįsta.

96. Todėl, mano nuomone, darytina išvada, kad reikia atmesti ir visą apeliacinio skundo antrąjį pagrindą.

97. Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, manau, jog visas apeliacinis skundas turi būti atmestas.

## VII — Bylinėjimosi išlaidos

98. Pagal Procedūros reglamento 69 straipsnio 2 dalį, taikomą apeliacinėse bylose pagal šio reglamento 118 straipsnį, pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to prašė. Kadangi BAVT prašė priteisti bylinėjimosi išlaidas iš R. Schräder ir jis pralaimėjo bylą, jis turi jas padengti.

## VIII — Išvada

99. Remdamasis šiais motyvais siūlau Teisingumo Teismui:

— Atmesti apeliacinį skundą.

— Priteisti iš R. Schräder bylinėjimosi išlaidas.